

VERSLAG HORIZONTALAAL OVERLEG XL 25 MAART 2024

////////////////////////////////////

Aanwezigen: Noura Benchicar (Formaat), Karen Van Laethem (Unicef), Sarah Lampen (Betonne Jeugd), Rudi Kennes (VAPH), Line Dockx (DCJM), Inge Hellemans (GKI), Rembert Debergh (DCJM), Thomas Peeters (DKBUZA); Imke Pichal (Bataljong); Fleur Van Oyen (KeKi), Emma Van de Velde (Departement Media), Ellis Van Miert (Departement Cultuur, participatie), Lieve Bradt (JOP), Katrien Mampaey (Toerisme Vlaanderen), Nick Beerens (Formaat), Tine Bergiers (VDS speelpleinwerk), Jord Vandenhoudt (Sport Vlaanderen), Susan Lagaert (coördinator JOP), Peter Bosschaert (DA) Sabine Miedema (K&S), Katrien Ponsaerts (Jes), Steffi Destoop (CJM), Marie Leroy (Afdeling Wonen), Toon Luypaert (Natuur&Bos), Karlien Winnelinckx (WSE), Nele Vandevoorde (VDAB), Jannis Claus (Arktos), Marianne Labre (Gent), Roel Reubens (KeKi), Jan Deduytsche (DCJM), Pieter Vanreybrouck (Steunpunt mantelzorgers), Tine Rommens (Opgroeien), Toon Vanotterdijk (Formaat), Mien (?)

////////////////////////////////////

Hieronder volgt een samenvatting van de bespreking van de aanbevelingen in de verschillende groepen. Elke groep besprak aanbevelingen gegroepeerd onder een aantal thema's. Belangrijk om te herhalen is dat dit een startpunt van het proces naar aanbevelingen is waarbij het doel van deze bijeenkomst hoofdzakelijk bestond uit na te gaan of we alles meegenomen hebben uit: de denkdag in december 2023, de omgevingsanalyse, de memoranda en de onderzoeksrapporten in het kader van het huidige JKP. Daarnaast werd er aan de hand van een venndiagram afgetoetst welke aanbevelingen urgent zijn, impact hebben en een mogelijkheid bieden tot transversale samenwerking. Onderstaande tabel biedt een overzicht van een aantal opmerkingen die in verschillende groepjes terugkwamen en dus op de meeste aanbevelingen van toepassing zijn. We nemen deze aandachtspunten zeker mee in het verdere traject.

Formulering/ Inhoud	• Wees voorzichtig met formuleringen op meta-niveau. • Focus op de beleving van het kind. • Stem de gebruikte terminologie af met andere actoren. Hanteer daarnaast dezelfde terminologie doorheen heel het document. (Vertrek vanuit een gedeelde visie van het Departement CJM). • Creëer duidelijkheid over de bevoegdheden. • Focus op verschillende noden van organisaties. Enkel zo kunnen ze het beste antwoord formuleren op de aan te pakken problematiek. • Focus zowel op ondersteunen als op structuren.
Opbouw document	• Hanteer basisprincipes, hierdoor kunnen uitgangspunten geformuleerd worden die doorheen alle prioriteiten gelden.
Rode draad	• Integreer armoede en jongerenparticipatie als centrale thema's doorheen alle andere principes.
Link met memoranda	• Leg de link tussen de aanbevelingen van het Departement CJM en de memoranda van sectororganisaties. Zij kunnen veel directer voor bepaalde aspecten pleiten.

Vervolgens vatten we de algemene opmerkingen per groep hieronder samen.

Groep: kansarmoede, migratie en diversiteit, gelijkheid

Kansarmoede

Algemeen	• Herformulering noodzakelijk.• De deelnemers missen de focus op vrije tijd.• Hanteer armoede als rode draad door alle andere principes.• Voeg een vijfde aanbeveling toe met focus op een versterking van het sociaal netwerk. (Terminologie van sociaal vangnet creëert verwarring).• We moeten opletten dat we niet alles op meta-niveau formuleren, zodat alles er onder valt.• Focus op de beleving van het kind.

Migratie en diversiteit

Algemeen	• Hanteren van basisprincipes, hierdoor kunnen we uitgangspunten formuleren die doorheen alle prioriteiten gelden (vier leidende principes). Door het mee te nemen, gaan we segmentatie tegen. Toch moet het soms concreet benoemd worden.• Wat met jongeren die geen papieren hebben? Het beste is dit niet te benoemen, hierdoor kunnen de betrokken organisaties ondergronds blijven werken.• Hanteer de terminologie 'Kinderen in heel uiteenlopende kwetsbare situaties' (kinderen zonder papier, ...) -> Daardoor worden ze wel benoemd en wordt hun extreme kwetsbaarheid herkend, zonder het in concrete prioriteiten te benoemen => (De deelnemers zijn hier later op terug gekomen, wel pleiten ze voor de organisatie van een overleg met als thema 'jongeren zonder papieren')• De omgevingsanalyse focust te veel op taal. Desondanks moet je taal wel benoemen (kijk naar aanbevelingen) .

Gelijkheid

Algemeen	• We moeten reflecteren over hoe onze structuur is opgebouwd.• Focus op sensibilisering rond klachtenpunten.• Stimuleer ontmoetingen en uitwisselingen (zo neem je eenzaamheid en intergenerationele relaties ook mee).

Groep: jeugdhulp, welbevinden en gezondheid, jeugddelinquentie en slachtofferschap, gezin

Jeugdhulp

Algemeen	• Misschien zijn er andere zaken die meer impact hebben dan vorming.• 'complexe trauma's': door dit te beschrijven als 'omgaan met verontrusting' kunnen we het meer transversaal maken.• 'doorverwijzing': meer specificeren -> ontbreekt momenteel aan weten waar ze terecht kunnen en wie ze kunnen aanspreken.• Snel herkennen is ook een grote eerste stap.

	• Hoe zorgen we ervoor dat het doorleefd genoeg is en dat we het puntje niet gewoon afvinken -> intervisie met ervaringsdeskundige.

Welbevinden en Gezondheid

Algemeen	• Hoe ver gaan vrijetijdswerkers mee met kinderen en jongeren richting hulpverlening? Duidelijkheid creëren over wanneer wel/niet. • Creëer duidelijkheid over wanneer bij te schakelen naar een hoger niveau van hulpverlening. Er wordt te vaak kunstmatig overgegaan naar therapeutische hulp. • Aandachtspunt bij transversaal werken: bij het gebruiken van begrippen (bv. preventie) erover waken dat die door iedereen op dezelfde manier begrepen worden. Kan ook interessant zijn in het participatietraject met jongeren (om te vragen wat zij verstaan onder bepaalde termen). • Meerwaarde om te investeren in de fase voor preventie. • Desondanks er andere acties urgenter zijn en meer impact kunnen hebben, is het noodzakelijk vertrouwenspersonen te sensibiliseren alsook meer zichtbaar te maken. • Inzicht in de 'sociale kaart' zou tot de basisopleiding van jeugdwerkers moeten behoren. • Nood aan laagdrempelige plekken die jongeren echt bereiken en waar ze elkaar kunnen vinden. Voor veel jonge mensen is hun buurt hun leefwereld. Plekken kunnen een netwerk vormen alsook kansen bieden.

Jeugddelinquentie

Algemeen	• Indien jeugddelinquentie in het JKP wordt opgenomen, moeten we het onder een ander thema plaatsen. Jeugddelinquentie zit meer op het niveau van visie maar moet wel benoemd worden aangezien de grote impact. • Leg de link tussen jeugddelinquentie en jeugdhulp. In het kader van jeugdhulp nog meer transversaal samenwerken. • Creëer duidelijkheid over welk niveau bevoegd is voor wat. • Duidelijk formuleren wat preventieprogramma's inhouden (huisvesting, lokaal werken, etc.). • Focus naast jeugddelinquenten ook op slachtoffers. Er is een gecoördineerde aanpak nodig voor hen.

Gezin

Algemeen	• Jeugdwerkers zouden meer bewust gemaakt moeten worden zodat bepaalde groepen kinderen of jongeren niet uitgesloten worden of zich onbegrepen voelen (kan te maken hebben met geslacht, cultuur, machtsverhoudingen, conflicten, etc.) = breder dan deze doelstelling. • 'opvoedingsondersteuning, gezinsbegeleiding, gezinsondersteunende programma's en kinderopvang' herschrijven als 'plekken', aangezien zo de brug naar het diverse aanbod kan gelegd worden. Momenteel is het eng en individueel beschreven.

	• In de formulering 'Geweldloze opvoeding' zit het gevaar van conflictvermijdingen. Men moet bepaalde dingen zichtbaar maken en daarover op een veilige manier in conflict gaan alsook je mening durven zeggen. • Gesprek hierover hebben kan een goed begin zijn. Maar hou rekening dat ondanks goede bedoelingen, je er soms niet in slaagt om minderheden kinderen en jongeren te betrekken.

Groep: werk, onderwijs, mobiliteit, wonen en omgeving

Werk

Algemeen	• In het kader van projectoproepen geldt kwaliteit boven kwantiteit. • Gebruik het JKP als een hefboom voor het Youth Garanty lerend netwerk. • Nood aan een compactere interpretatie van NEET-jongeren (zo vallen momenteel jongeren die een jaar naar het buitenland gaan, hier ook onder). Door een meer adequate definiëring, identificeer je de echte noden. • Voeg indicatoren toe over de te bereiken doelgroep.

Onderwijs

Algemeen	• Focus op de verschillende noden van het basis-secundair-hoger onderwijs, zodat zij op een voor hun gepaste wijze kunnen beantwoorden aan kinderen/jongeren met verschillende leerbehoeften. • EXTRA: Realiseren van een databank van niet-gerealiseerde en ontbonden inschrijvingen en volg deze actief op. Zet preventief in op vroegtijdige schoolverlaters. En voorzie een alternatief voor trajecten deeltijds onderwijs (OHL) die uitdoven. • Waar kunnen jongeren die niet arbeidsrijp /-bereid zijn terecht?

Mobiliteit

Algemeen	• Verzeker samenwerking tussen omgeving en mobiliteit. • Extra: Het lokaal bestuur moet inzetten op participatie van kinderen en jongeren omtrent het vormgeven van mobiliteit.

Wonen en Omgeving

Algemeen	• De kindnorm moet een algemeen geldend normerend kader zijn. • Geef kinderen de ruimte om zich mentaal en fysiek te ontwikkelen (komt uit de groep mediawijsheid-vrije tijd-participatie). • Begeleiding dak- en thuisloosheid. • Uitbreiding van sociale huisvesting.

	• VO kan SHM helpen omtrent de inrichting van ruimte rond huisvesting aangezien ze veel grond bezitten. • Positievare beeldvorming rond sociale huisvesting. • Voeg toe dat kinderen ook een stem in klimaatbeleid moeten krijgen.

Groep: mediawijsheid, jeugdparticipatie, vrije tijd

Mediawijsheid

Algemeen	• Focus meer op actorschap van jongeren. • Focus op burgerschap van jongeren. • Vertrek vanuit een gedeelde visie van het Departement CJM. • Creëer een transversale benadering van mediawijsheid. Er bestaat momenteel één, maar dezer is nauwelijks afgestemd. • Het is niet voldoende om op 'makerschap' en creativiteit te focussen. Het moet een en-en-verhaal zijn. →. Gekoppelde projecten. Bv. makerschap en privacy. Hanteer een holistische benadering. • Extra: Jeugdcultuur: Het creëren van maakplekken biedt niet alleen ruimte voor individuele expressie en impact, maar ook een omgeving waar verschillende doelgroepen, die elkaar elders mogelijk niet zouden vinden, samen kunnen komen en bestaan. Een veilige ruimte is daarbij essentieel en kan in deze aanbeveling worden opgenomen, zij het met enige vaagheid over hoe deze wordt gerealiseerd. Daarnaast is het belangrijk om breder te denken en te streven naar het 'fixen' van onze maatschappij, waarbij plezier en de gemeenschap eromheen een centrale rol spelen.

Jeugdparticipatie

Algemeen	• Focus zowel op ondersteunen als structuren. • Focus op regulitis en de administratieve regels.

Vrije Tijd

Algemeen	• Hanteer de juiste en dezelfde concepten doorheen de aanbevelingen. • Specificeer 'alle kinderen'. • Herken digitaal jeugdwerk. • Maak ruimte voor nieuwe initiatieven. • Welke rol spelen het Vlaams en lokaal niveau?